

总领馆月评

Çin Başkonsolosluğu

Aylık Değerlendirme Raporu

2022 年 1 月

Ocak 2022

I. Beijing Kış Olimpiyat Oyunları: biz hazırız

Beijing Kış Olimpiyat Oyunları'nın açılışına iki hafta kaldı. Kısa bir süre önce, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, olimpiyat hazırlıklarını tekrar yerinde inceleyerek, Çin'in Kış Olimpiyatları hazırlıklarına yönelik önemini gösterdi ve uluslararası camiaya üç büyük mesaj gönderdi.

Birincisi, Çin taahhütleri yerine getiriyor. Başkan Xi, şunun altını çizdi: "Beijing Kış Olimpiyatları ve Paralimpik Oyunları'nı iyi bir şekilde düzenlemek, Çin'in uluslararası camiaya yapmış olduğu ciddi bir taahhüttür". Olimpiyat düzenleme hakkını kazandığımızdan bu yana geçen altı yılda Çin, kış sporlarının artmasını teşvik etti, daha fazla insanın kış sporları ile ilgili yerlere gitmelerini sağladı, soğuk buz ve kar üzerindeki sıcak bir sporu teşvik etti, 300 milyon kişinin kış sporlarına katılma hedefini gerçekleştirdi. İlan ettiğimiz "Yeşil, paylaşımcı, açık ve disiplinli" şeklindeki olimpiyat anlayışı, hem spor alanlarının inşaatı hem yarışma organizasyonunda da yerine getirilmektedir.

İkincisi, Çin bu olimpiyata hazır. Birkaç yıldır süren çabalarımız eşliğinde çeşitli hazırlıklar temel olarak tamamlanmış durumda. Organizasyon aşamasında, bir dizi test yarışmaları tamamlandı, Beijing, Yanqing ve Zhangjiakou olmak üzere 12 yarışma mekanı uluslararası kış spor organizasyonu birimleri tarafından onaylandı ve kullanıma hazır bir halde sporcularını bekliyor. Hizmet açısından ise, olimpiyat köyü, gönüllü çalışanlar, medya merkezi, tıbbi hizmetler ve oteller gibi hizmet konulu sistem tam anlamıyla yerini aldı.

Üçüncüsü ise, salgına karşı güvenli bir olimpiyat düzenlemeye güvenimiz tam. IOC, IPC ve Beijing Kış Olimpiyat Oyunları Komitesi iki versiyondan oluşan salgınla mücadele kılavuzu yayınladı. Kılavuza göre, Çin tarafı bölgeye ve türe göre çift kapanma yönetim prosedürünü iyileştiriyor ve kontrol önlemlerini sıkı bir şekilde uyguluyor. Çin Halk Cumhuriyeti olarak, bilimsel ve noktasal tedbirleri yürüterek, salgının çıkmasını önlemek için elimizden geleni yapacağız, olimpiyatlara katılan bütün insanların sağlığını koruyup güvenliğini sağlayacağız.

Son dönemde, birçok ülkeden sporcu ve IOC gibi uluslararası kurumlar, Beijing Kış Olimpiyatları'na yönelik destekleri ve beklentilerini dile getirdi. Bu da uluslararası camianın yakın ilgisini gösteriyor ve Çin'in güvenli bir şekilde olimpiyat düzenlemesine yönelik güvenini yansıtıyor.

4 Şubat'ta, olimpiyat ateşi yeniden Beijing'deki Kuş Yuvası Stadyumu'nda yakılacak. Ev sahibi olarak, dünyaya muhteşem, olağanüstü ve sıradışı bir olimpiyat sunacağız, katılımcılara bahar tadındaki sıcaklığı hissettireceğiz ve dünyaya daha fazla dayanışma, güven ve güç katacağız.

II. Çin ve Türkiye dışışleri bakanları bir araya geldi

Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışışleri Bakanı Wang Yi, Çin'i ziyaret eden Türkiye Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile 12 Ocak 2022 tarihinde Jiangsu eyaletinin Wuxi kentinde bir araya geldi.

İki bakan, görüşmede Çin ve Türkiye arasındaki beşeri ve kültürel temasların güçlendirilmesi hususunda mutabık kaldı.

Mevlüt Çavuşoğlu, görüşmede Beijing'in Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapan ilk kent olacağına işaret ederek, 2022 Beijing Kış Olimpiyat Oyunları'nın da 2008 Beijing Yaz Olimpiyat Oyunları gibi başarılı geçeceğine inandıklarını kaydetti.

Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu, Türkiye'nin sporun siyasallaştırılmasına karşı olduğuna dikkat çekerek, Türk sporcuların Beijing Kış Olimpiyat Oyunları'na katılmak için sabırsızlandıklarını söyledi.

Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışışleri Bakanı Wang Yi de görüşmede, Türk sporcuları Çin'de ağırlamaktan memnuniyet duyacaklarını, sporcuların müsabakalara sorunsuz şekilde katılmasına kolaylık sağlayacaklarını dile getirdi.

İki taraf, Kazakistan'daki son gelişmelerin yanı sıra, her iki tarafı ilgilendiren uluslararası ve bölgesel hususlar üzerinde fikir alışverişinde bulundu.

Wang Yi, görüşmede Çin'in Türkiye'nin bölgesel ve uluslararası meselelerdeki eşsiz rolüne büyük önem verdiğini kaydetti.

Çin'in Türkiye ile çok taraflı koordinasyon ve iş birliğini güçlendirerek gerçek anlamda çok taraflılığı korumayı istediğine işaret eden Wang, Türkiye ile uluslararası ilişkilerin demokratikleşme sürecini ilerletmeyi, Çin ve Türkiye gibi yükselen piyasaların ortak çıkarlarını savunmayı arzuladığını kaydetti.

Wang Yi, Çin ile Türkiye'nin stratejik ortaklar olarak karşılıklı güven ve desteği artırmaya odaklanması gerektiğini vurguladı.

Çinli bakan, iki tarafın egemenliklerini, güvenliklerini ve kalkınma alanındaki çıkarlarını koruma konusunda birbirlerini destekleyerek, iç işlerine müdahale etmeme ilkesini uygulamalarını, uluslararası arenada diğer tarafları hedef alan faaliyetlere katılmamalarını, tarih ve etnisite gibi kavrayış farklılıkları bulunan hususlarda iletişimi güçlendirerek karşılıklı anlayışı geliştirmelerini umduklarını dile getirdi.

Görüşmede, Türk mevkidaşına Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İngiltere ve Avustralya'nın nükleer denizaltı iş birliği hakkında bilgi aktaran Wang Yi, üç ülkenin kötü bir emsal teşkil eden eylemleriyle nükleer yayılma riskini yükselttikleri gibi, bölgede silahlanma yarışına yol açacaklarını ve bölge ülkelerinin kaygılarını artıracaklarını vurguladı. Wang, Çin'in nükleer yayılmanın engellenmesi için tüm ülkelerle ortaklaşa çaba harcamaya istekli olduğunu kaydetti.

Türkiye, Çin ile hükümetler arası Kuşak ve Yol çerçevesinde iş birliği belgesi imzalayan ilk ülke. Bu, Türkiye'nin iş birliğine verdiği önemi de yansıtıyor.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, görüşmede Türkiye'nin "Orta Koridor" planı ile Kuşak ve Yol'un ortaklaşa inşası arasındaki bağlantıyı güçlendirmeye hazır olduğunu söyledi.

İki taraf arasında varılan para takası anlaşmasını zamanında atılan bir adım olarak değerlendiren Çavuşoğlu, Türk işletmelerini bu düzenlemeden yararlanmaya teşvik edeceklerini belirtti.

Çavuşoğlu, ayrıca Çin ile ikili nükleer enerji iş birliğini hızlandırmaya, yeni enerji gibi farklı alanlardaki devasa iş birliği potansiyelinden tam olarak faydalanmaya hazır olduklarını kaydetti.

III. Çin tarafının Kazakistan'daki olaylara ilişkin tutumu

Çin, Kazakistan'ın daimi stratejik ortağı olarak, Kazakistan'ın kaderini ilgilendiren kritik tüm anlarda, Kazakistan'da istikrarının korunması ve şiddetin durması konularında destek vermeye hazırdır. Kazakistan'ın bu gergin ve kritik döneminde, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev'e özel bir mesaj gönderdi, Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi ile Kazak mevkidaşı ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Çin tarafının açık bir şekilde desteğini iletmesi, Çin-Kazakistan Daimi Kapsamlı Stratejik Ortaklık İlişkisi'nin üst düzeyini yansıtmakta ve iki ülkenin kara gündeki dostluğunu tüm dünyaya bir kez teyit etmektedir.

Çin tarafı, Kazakistan iktidarının güçlü tedbirler alarak şiddet ve terör faaliyetlerini önlediği ve sosyal istikrarı koruduğunu kaydetti. Çin, Kazakistan iktidarının olayları sakinleştirmedeki çabasının her türlüsüne destek veriyor, dış güçlerin Kazakistan'da toplumsal çalkantı ve şiddeti provoke etmelerine kararlılıkla karşı çıkıyor. Çin hükümeti ve halkı, Kazakistan hükümeti ve halkının yanındadır. *“Fırtınadan sonra gökkuşağı çıkacaktır”*, bizler de inanıyoruz ki, Cumhurbaşkanı Tokayev'in liderliğinde, Kazakistan'da mutlaka yeniden huzur ve istikrar vuku bulacak, bu karanlık an mutlaka sona erecek, Kazakistan daha güçlü ve dayanıklı olarak yoluna devam edecektir.

Kazakistan'daki olaylar şunu da net bir şekilde gösterdi: Orta Asya bölgesi yine ciddi sınamalar ile karşı karşıya ve bazı dış güçler bölgede huzur ve barışın bulunmasını istemiyor. Komşu ülke olarak, Orta Asya'da kalıcı istikrarın bulunmasını ve kalkınmanın gerçekleşmesini diğerlerinden daha çok temenni ediyoruz. Kazakistan ile güvenlik işbirliğini güçlendirerek, ikili işbirliğine ilişkin müdahalelere karşı çıkmaya, iki ülkenin siyasi sistemi ve güvenliğini korumaya, söz konusu olacak herhangi bir “Renkli Devrim” entrikasını önlemeye, ayrıca herhangi bir dış gücün müdahalesine ve teşebbüsüne birlikte karşı çıkmaya hazırız.